

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการยกร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

กลุ่มสภาองค์กรชุมชน

วันพุธที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

โดยรับฟังความคิดเห็นแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom และ Padlet

จัดโดย

คณะกรรมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น

ภายใต้คณะกรรมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น และคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

ส่วนที่ ๑ ความเห็นในภาพรวม

๑. ระบบสุขภาพไทยใน ๕ ปี ที่มีเป้าหมายที่ “ความเป็นธรรม ตอบสนอง และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

ประเด็น	ความคิดเห็น	ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนออื่น ๆ
ภาพรวมระบบสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none">- ชุมชนจะลุกขึ้นมาจัดการระบบสุขภาพของตนเองและชุมชน ให้เข้มแข็งด้วยการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก- เป็นระบบสุขภาพที่มองตั้งแต่ครรภ์มารดาสู่เชิงตะกอน- เป็นระบบสุขภาพที่ใช้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำในการตัดสินใจ	<ul style="list-style-type: none">- โดยมีธรรมนูญเป็นทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และเป็นเทียนส่องนำทางของระบบสุขภาพไทย- สมุนไพรและแพทย์พื้นบ้านได้รับการยอมรับ- มีความพร้อมเรื่องสถานบริการผู้สูงอายุ

ประเด็น	ความคิดเห็น	ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนออื่น ๆ
	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบบริการสาธารณสุขมีการบริหารจัดการและการรักษาแบบไม่แยกส่วน โดยต้องมองให้เป็นองค์รวม 	<ul style="list-style-type: none"> - อาหารต้องปลอดภัย สิ่งแวดล้อมต้องดี ไม่มีปัญหาสารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อม
ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - อยากเห็นความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการในทุกระบบกองทุนหลักประกัน โดยสถานบริการต้องมีมาตรฐานเท่าเทียมกัน ทุกคนมีสิทธิเลือกใช้บริการได้ทั้งสถานบริการและรูปแบบบริการที่ตนเองต้องการ โดยคำนึงถึงผู้ที่ไม่ใช่สถานะทางทะเบียนราษฎรด้วย - ควรลดความเหลื่อมล้ำด้วยการเพิ่มอำนาจให้ประชาชน โดยใช้ยุทธศาสตร์ “สร้างนำซ่อม” ให้ความรู้ในการดูแลตัวเองให้ครอบคลุม ทั่วถึงทุกพื้นที่ มีฐานข้อมูล ตั้งโรงพยาบาลย่อยให้มีสิทธิเท่าเทียมกันและควรมีการตรวจสุขภาพทุกปี 	
การตอบสนองของระบบสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - มี Smart ชุมชนที่สามารถแก้ปัญหาในพื้นที่ได้ ใช้เครื่องมือธรรมนูญสุขภาพหมู่บ้านชุมชน ธรรมนูญสุขภาพตำบล การทำสมัชชาสุขภาพ ทำแผนแม่บทชุมชน โดยมีรัฐให้ข้อมูลและงบประมาณ เพื่อให้ภาคประชาชนมีแนวทางเป็นของตัวเอง โดยมี พอช.และ สช. ทำงานร่วมกันในการหนุนเสริมให้ประชาชน/ชุมชน ได้เปิดพื้นที่ สร้างข้อเสนอด้วยตนเอง และรัฐต้องสนับสนุนให้มีกองทุนสุขภาพะที่มาจากภาคีจากสารเคมีต่าง ๆ เป็นต้น 	

๒. ข้อท้าทาย/ข้อจำกัดในปัจจุบัน และจุดคานงัดที่ทำให้ระบบสุขภาพไทยไปถึง “ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม ตอบสนอง และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

ข้อท้าทาย/ข้อจำกัดในปัจจุบัน	จุดคานงัด	ความคิดเห็นต่อจุดคานงัด	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	<p>การจัดการโครงสร้างและกลไกของระบบสุขภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้าง/กลไกต้องเอื้อให้ชุมชนสามารถออกแบบระบบสุขภาพในชุมชนได้ โดยควรมีแผนแม่บทชุมชนให้ชัดเจน ครอบคลุมสุขภาพทุกมิติ มีธรรมนูญสุขภาพพื้นที่/กติกากฎข้อตกลงร่วมของคนในชุมชนในด้านสุขภาพ - ใช้กลไกสมัชชาสุขภาพจังหวัดให้เป็นประโยชน์ เพื่อการขยายผลต่อถ่ายระดับสู่ชุมชน - การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการตัวเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - สภาองค์กรชุมชนกับประธานกองทุนสุขภาพตำบลต้องทำงานใกล้ชิดกัน เพื่อให้มองสุขภาพในมิติที่กว้างขึ้นกว่าเรื่องสาธารณสุข แต่ต้องมองถึงสิ่งแวดล้อมและการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายสังคมในชุมชนด้วย

ข้อท้าทาย/ข้อจำกัดในปัจจุบัน	จุดคานงัด	ความคิดเห็นต่อจุดคานงัด	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	การจัดการทรัพยากรและงบประมาณด้านสุขภาพ	- ต้องมีการจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อชุมชนสุขภาพ	
	การจัดการระบบข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร และเทคโนโลยีด้านสุขภาพ	- ต้องนำองค์ความรู้ของคนในชุมชนมาถอดบทเรียนและนำไปใช้ต่อยอดในเรื่องสุขภาพ	

๓. บทบาทขององค์กรชุมชนในการเอื้อให้เกิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนเพื่อมุ่งสู่ชุมชนสุขภาพ

บทบาท	ความคิดเห็นต่อบทบาท	ข้อท้าทาย/ข้อจำกัดในปัจจุบัน
การดูแลสุขภาพระดับบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกคนต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยมีจิตสำนึกและตระหนักรู้ในเรื่องสุขภาพ เน้นสร้างนำซ่อม ซึ่งต้องสร้างหรือจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชน โดยไม่ต้องให้คิดแต่จะร้องบประมาณจากรัฐมาช่วย - การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพต้องเริ่มต้นจากตัวเราและครอบครัวเราก่อนขยายผลไปยังชุมชน - ประชาชนต้องรู้สิทธิและรู้หน้าที่ด้านสุขภาพของตัวเอง 	
การสร้างปัจจัย/สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	- รพ.สต. ไม่ใช่ทุกสิ่งในเรื่องสุขภาพชุมชน แต่ทุกที่-ทุกคนในชุมชนล้วนมีบทบาทในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	

สำนักงานคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

บทบาท	ความคิดเห็นต่อบทบาท	ข้อท้าทาย/ข้อจำกัดในปัจจุบัน
	<p>คนในชุมชน ทั้ง ผู้นำศาสนา วัด มัสยิด โบสถ์ โรงเรียน ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก หากสร้างจิตสำนึกและเปลี่ยนพฤติกรรมตั้งแต่เด็กได้ จะดีมาก</p> <p>- เพิ่มการบังคับใช้กฎหมายหรือมีมาตรการทางภาษีกับผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพของคนในชุมชน เช่น ผู้ผลิต/ผู้จำหน่าย สารเคมีในชุมชน</p>	

๔. การมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชนในกลไกระบบสุขภาพทุกระดับ

ประเด็น	ความคิดเห็น	ข้อท้าทาย/ข้อจำกัดในปัจจุบัน
การบริหารจัดการที่ดีขึ้น	<ul style="list-style-type: none">- พอช. สช. สปสช. สสส. ต้องทำงานร่วมกันให้มาก- พอช.และสช.ทำงานร่วมกันในการหนุนเสริมให้ประชาชน/ชุมชน ได้เปิดพื้นที่ สร้างข้อเสนอด้วยตนเอง และรัฐต้องสนับสนุนให้มีกองทุนสุขภาพที่มาจาก การเก็บภาษีจากสารเคมีต่าง ๆ เป็นต้น	
การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	<ul style="list-style-type: none">- ผู้แทนจากสภาองค์กรชุมชนหรือองค์กรชุมชนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกลไกคณะกรรมการกองทุนสุขภาพตำบล หรือคณะกรรมการด้านสุขภาพในระดับต่าง ๆ นั้น ต้องมีสัดส่วนที่พอเหมาะกับบริบทของพื้นที่หรือบริบทของเรื่องที่จะพิจารณานั้นๆ ด้วย เพื่อให้องค์ประกอบของกลไกในระดับต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบระบบสุขภาพอย่างแท้จริง และมองสุขภาพแบบองค์รวมมากขึ้น	

๕. ข้อเสนอต่อธรรมนูญสุขภาพพื้นที่

ประเด็น	ความคิดเห็น
การสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอให้ใช้ชื่อ “ธรรมนูญคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น” เพราะการใช้คำว่า “ธรรมนูญสุขภาพ” ทำให้คนมักจะมองแคบไปแต่เรื่องสาธารณสุข แต่จริงๆ แล้ว ต้องออกแบบให้กว้างมองสุขภาพทุกมิติ และให้หลายส่วนมามีส่วนร่วมจริงๆ
กลไกการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนระบบสุขภาพชุมชน แผนแม่บทชุมชน - ยึดธรรมนูญสุขภาพชุมชน/ธรรมนูญสุขภาพตำบลที่เป็นรูปธรรม ชุมชนเข้าใจนำไปใช้ประโยชน์และจับต้องได้ - มีการพัฒนาแผนพัฒนาของชุมชน แผนแม่บทตำบลเป็นกลไกการขับเคลื่อนและมีเป้าหมายที่จะทำให้ครอบคลุมทุกด้าน (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม) ผ่านการทำประชาคมในการจัดทำแผน กฎกติการ่วมกันของทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยมีรัฐร่วมสนับสนุน ผู้นำท้องถิ่นเห็นด้วยและเป็นแผนที่เป็นรูปธรรม คนในชุมชนมีส่วนร่วม ตอบโจทย์ปัญหาของชุมชนและไม่ทำแค่เป็นโครงการเท่านั้น - ธรรมนูญที่ได้ต้องเป็นธรรมนูญที่ใช้ได้จริง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ การมีศูนย์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการรักษาสุขภาพ ระบบสุขภาพชุมชนมีการจัดระบบการบริหารจัดการและการรักษาแบบไม่แยกส่วน และเน้นให้ชุมชนเป็นเจ้าของสุขภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีหลักประกัน ยุกระดับอาหารปลอดภัยและสมุนไพรพื้นบ้านโดยการบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นแยกตามรายภาค

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
ภาพระบบสุขภาพไทย ในระยะ ๕ ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบสุขภาพเท่าเทียม ถ้วนหน้า มั่นคง ยั่งยืน - คุณภาพชีวิตดีทุกกลุ่มวัย - ประชาชนพึ่งตนเองได้อย่างเหมาะสม - ชุมชนท้องถิ่น สร้างระบบสุขภาพของตนเอง ที่หลากหลายตามระบบของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาสุขภาพ - กระจายอำนาจ การบริหารจัดการ ถึงชุมชนตำบล (แพทย์/ การดูแล) - ชุมชนสามารถ ดำเนินงานระบบ ปฐมภูมิได้อย่างมีประสิทธิภาพ - การเข้าถึงระบบบริการ สุขภาพที่เท่าเทียม เป็นธรรม - เตรียมคนให้มีศักยภาพ เท่าทันในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนมีบทบาท ในการกำหนดทิศทาง เรื่องสุขภาพให้ชัดเจน มากยิ่งขึ้น - ควรรยกระดับสมุนไพรรักษาโรคภัย เข้าสู่ตำรับยา ให้ความรู้ แต่ละ หมู่บ้านควรมี ศูนย์เรียนรู้สมุนไพร เน้นการป้องกัน มากกว่าการรักษา ให้ความรู้ด้านสมุนไพร สนับสนุนงานวิจัย ด้านสมุนไพร 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเท่าเทียมในการ เข้าถึงบริการ ในทุกระบบกองทุน หลักประกัน โดยสถาน บริการต้องมีมาตรฐาน เท่าเทียมกัน - มีการสนับสนุนให้มีการใช้สมุนไพร แพทย์พื้นบ้านได้รับการยอมรับ - ทุกคนมีสิทธิเลือกใช้บริการได้ ทั้งสถาน บริการและรูปแบบ บริการที่ตนเอง ต้องการ โดยคำนึงถึง 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบมาตรฐาน เดียวกัน ทั้งบัตรทอง ประกันสังคม และ ราชการ - ระบบสุขภาพ ต้องครอบคลุม ทุกพื้นที่และทุกคน ต้องได้รับสิทธิ อย่างทั่วถึงและ เท่าเทียม - การบริการในทุกระดับ ควรรวดเร็วและ สามารถ เชื่อมโยง ข้อมูลทุกโรงพยาบาล

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
		<ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานเดียว ถ้าวินิจฉัยระบบทุกคน - การเยียวยาในทุกมิติ (จิตใจสังคมเศรษฐกิจ) 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบสุขภาพไม่แยกส่วน ระบบสุขภาพเป็นเรื่องของระบบที่สัมพันธ์กันของเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ครอบครัว การศึกษา - นโยบายเชิงป้องกัน มากกว่าการรักษา ต้องให้คนดูแลสุขภาพตนเองก่อนป่วย - มีระบบที่มีความเสมอภาค เข้าถึงได้ - ตอบสนองต่อความต้องการ และมีส่วนร่วมในคนทุกเพศทุกวัย และทุกโรค - ธรรมนูญสุขภาพที่ใช้ได้จริง และเกิดขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรด้วย - มีสถานพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุที่แยกออกจากโรงพยาบาลหลัก - คนไทยทุกคนมีสิทธิตรวจและรับบริการตรวจสุขภาพประจำปี ทุกคน ทุกโรค ทุกอายุ - ให้ความสำคัญกับสุขภาพครอบครัว - บัตรประชาชนใบเดียวตรวจสอบทุกอย่าง และใช้บริการได้ทุกที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้สิทธิไม่จำกัดพื้นที่/ไม่แบ่งพื้นที่และได้รับสิทธิที่เท่าเทียม

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
			<p>ในทุกระดับ (หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจการมีส่วนร่วม และระบบสุขภาพ ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และ ทางสังคม มีความสุข แบบยั่งยืน ร่างกาย แข็งแรง มีสมองปลอดโปร่งเกิดปัญญาญาณ (ว่างและมีสติรู้) เกิดสังคมเป็นสุข (มีความซื่อสัตย์ สุจริต ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม) - การกระจาย การจัดการด้านสุขภาพ ในทุกระดับ 		

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
กระบวนการและ แนวทางของชุมชน ท้องถิ่น ในการเป็น เจ้าของระบบสุขภาพ นำไปสู่การจัดการ ตนเองในมิติสุขภาพ ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - หาความต้องการ ของคนในพื้นที่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม มีการสื่อสารและสร้าง กลไกการขับเคลื่อน - จัดทำธรรมนูญสุขภาพ ตำบล/หมู่บ้าน ทำให้ ธรรมนูญเกิดการ ขับเคลื่อนที่ชุมชน โดยรัฐสนับสนุน งบประมาณ - กำหนดเป็นแผนพัฒนา ตำบล แผน ๕ ที่ชัดเจน มีรูปธรรมยั่งยืน - สนับสนุนให้ สภาองค์กรชุมชน ในระดับตำบลทุกกลุ่ม มีส่วนร่วมในการ กำหนดแผนจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานร่วมและมีการทำ ฐานข้อมูลเพื่อนำไป ขยายงานต่อและคืน ข้อมูลกลับชุมชน เพื่อ พัฒนาการทำงานให้เกิด การปฏิบัติงาน - การสร้างความเข้าใจ ร่วมและการใช้ภาษา ที่เข้าใจง่าย สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ให้คน ในชุมชนตื่นรู้ - กระจายอำนาจ ให้ชุมชนเข้าไปร่วม บริหารจัดการ (เช่น หลักประกัน) - ยึดชุมชนเป็นหลัก โดยเครือข่าย/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาหนุน 	<ul style="list-style-type: none"> - การบูรณาการงาน ทุกภาคส่วน เกิดการ ขับเคลื่อนไปในทิศทาง เดียวกัน - ส่งเสริมให้คนในชุมชน ลุกขึ้นมาจัดการ สุขภาพด้วยตนเอง โดยรู้บทบาท สิทธิและ หน้าที่ของตัวเองด้วย - รัฐต้องสนับสนุน การดำเนินการหรือ นโยบาย ผ่านเครื่องมือ ต่าง ๆ ในระดับ นโยบาย หรือจังหวัด สนับสนุน ให้มี ธรรมนูญตำบล ธรรมนูญอำเภอ ธรรมนูญจังหวัด และ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้สภาองค์กร ชุมชนหรือกองทุน สวัสดิการชุมชนเข้าไป มีส่วนร่วมในกองทุน สุขภาพท้องถิ่นด้วย - กระจายอำนาจให้ ท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพื่อการจัดการ ได้ทันการณ์ทันท่วงที - โครงสร้างกลไกต้องเอื้อ ให้ชุมชนสามารถ ออกแบบระบบสุขภาพ ในชุมชนได้ เพื่อให้ น้ำหนักการจัดการ มาอยู่ที่ชุมชนจริง ๆ มากกว่าการให้ ส่วนกลางจัดให้ อย่างเดียว โดยควรมี แผนแม่บทชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้และสร้าง กลไกการทำงานเชิงรุก โดยไม่รอคำสั่งจาก หน่วยงาน - ให้ อสม. เป็นอิสระ ในการทำงานมากขึ้น - รัฐต้องสนับสนุน องค์ความรู้ให้กับ ชุมชนและจัดตั้งกลไก ในการทำงานในระดับ ชุมชน/ตำบล/จังหวัด - รัฐต้องส่งเสริมการนำ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น มาใช้แก้ไข ปัญหาในชุมชน ด้านการส่งเสริม สุขภาพะชุมชน - ต้องทำกระบวนการ ที่มีส่วนร่วมทุกภาค

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
	<p>สภาวะของพื้นที่ ในกลไกที่มีอยู่แล้ว เช่น คณะกรรมการ สปสช. ในระดับท้องถิ่น</p> <p>- การสร้างพื้นที่สุขภาพ ของชุมชนจากการ มีส่วนร่วมและการ ตัดสินใจโดยชุมชน</p>	<p>- การบูรณาการทำงาน ร่วมขององค์กร เครื่องมือ ภาคีเครือข่าย โดยให้ชุมชนเกิดการ เป็นเจ้าของ สร้าง องค์ความรู้การทำงาน ร่วม</p>	<p>ธรรมนูญประเทศ (ธรรมนูญชาติ)</p> <p>- ยกระดับและพัฒนา ทักษะให้ อสม. มีความรู้เพิ่มขึ้น และ เชื่อมกับสภาองค์กร ชุมชน</p> <p>- ประชาชน ต้องรู้สิทธิ และหน้าที่ในระบบ หลักประกันสุขภาพ และหาความรู้เรื่อง ระบบหลักประกัน สุขภาพ</p> <p>- จัดทำแผนแม่บท และ ธรรมนูญชุมชน ใช้เอง และมีงบประมาณ</p>	<p>ในระดับตำบลให้ชัดเจน ครอบคลุมสุขภาพ ทุกมิติ</p> <p>- นำองค์ความรู้ของคน ในชุมชนมาถอด บทเรียนและนำไปใช้ต่อ</p> <p>- จัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อ ต่อชุมชนสภาวะ</p> <p>- มีกลไกโครงสร้างของ องค์กรชุมชนที่เอื้อให้ ชุมชนสามารถจัดการ ตนเองได้และเข้าถึง ระบบสุขภาพได้ทั่วถึง และเท่าเทียม</p>	<p>ส่วนและกำหนดโดย ชุมชนเป็นหลัก</p> <p>- เปิดโอกาสให้ภาคส่วน ต่าง ๆ ชุมชน ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในกระบวนการ ร่วมรับรู้รับฟังร่วมคิด และรับผิดชอบในการ กำหนดนโยบาย มาตรการต่าง ๆ ในเรื่องสุขภาพชุมชน อย่างกว้างขวาง</p> <p>- ส่งเสริมให้มี กระบวนการทำ ธรรมนูญตำบล ด้านสุขภาพ</p> <p>- ส่งเสริมปรับปรุง รพ.สต. ให้เป็น โรงพยาบาลตำบล</p>

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
					<ul style="list-style-type: none"> - ให้ชุมชนจัดการตนเองด้วยการจัดระบบโดยคนในชุมชนและมึงบประมาณให้ชุมชนได้มีการบริหารในชุมชน ให้มีการจัดการทุกระบบในชุมชน
แนวทางการร่วมกันขับเคลื่อนของชุมชนท้องถิ่นเพื่อสร้างและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของชุมชนเพื่อสุขภาวะที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนสร้างแผน ภาครัฐหนุนเสริม - เพิ่มเครือข่ายผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพของพื้นที่เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนในอนาคต - จัดกระบวนการพัฒนาสร้างระเบียบสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และขยายผล 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างการมีส่วนร่วมทั้งสามวง คือ สภาองค์กรชุมชนตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาครัฐ ในเรื่องระบบสุขภาพ ทั้งเชิงรุกเชิงรับ และการนำไปปฏิบัติ และควรมีการเลื่อนงานทุกมิติทุกเพศทุกวัย ให้มีส่วนร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงข้อเท็จจริงหรือแหล่งข้อมูลที่ต้องการในเรื่องของความรู้ด้านสุขภาพ คนจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ คนต้องยอมรับในข้อเท็จจริง การทำวิจัยด้วยตนเอง ทำให้เห็นข้อมูลเชิงประจักษ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มจากตัวเอง โดยมีจิตสำนึกและตระหนักให้ชุมชนรักสุขภาพในทุกหน่วยงาน รับผิดชอบในพื้นที่ - ควรเพิ่มการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ผลิตจำหน่ายผลิตภัณฑ์ส่งผลเสียต่อสุขภาพคนในชุมชนเช่นผู้ผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ชวนท้องถิ่นนำธรรมเนียมสุขภาพมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนท้องถิ่น - ร่วมกันผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจ - ต้องมีการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
	<p>บทเรียนระหว่างพื้นที่ และมีระบบสนับสนุน จากองค์กรต่าง ๆ ทุกภาคส่วน</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐควรควบคุมการโฆษณา - ผู้นำท้องถิ่นต้องไม่ทำแค่ตามวาระเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานไหนเข้มแข็งที่สุด ควรให้หน่วยงานนั้น เป็นผู้นำในการบูรณาการการทำงาน - พัฒนาศักยภาพแกนนำทำธรรมนูญสุขภาพ - สร้างธรรมนูญตำบลแล้วพัฒนาเป็นข้อปฏิบัติได้ร่วมกัน (เป็นข้อตกลงร่วมกันกับภาคีหน่วยงาน) โดยชุมชนท้องถิ่นเป็นแกนหลัก 	<p>คนจะยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมัชชาจังหวัด ต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงความรู้ กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน และรัฐสนับสนุนอย่างจริงจัง - อสม. ต้องเปลี่ยนพฤติกรรมก่อน เพราะ อสม. เป็นผู้นำในชุมชนและนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงในชุมชนได้ - การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต้องพึ่งพาตนเอง ดูแลตนเอง มีความรู้เรื่องสมุนไพรเพื่อดูแลตนเอง และ 	<p>ผู้จำหน่ายสารเคมีในชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานภาคีที่รับผิดชอบกับชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วางแผนพัฒนาระบบและกลไก รวมถึงการขับเคลื่อนด้านสุขภาพร่วมกัน - พัฒนา application บันทึกประวัติบุคคลด้านสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความสำคัญในการจัดการสุขภาพของตนเองและครอบครัว - กลไกชุมชน/ท้องถิ่น/รพ.สต. - ส่งเสริมการสร้างสุขภาพในโรงเรียน วัดให้ตระหนักในการรักษาสุขภาพตนเอง - ใช้กิจกรรมที่หลากหลายต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดวิถีวัฒนธรรมชุมชนใหม่ ๆ

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
			<p>หาความรู้ เรื่องหลักประกัน สุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้หลักข้อเท็จจริง ในการนำเสนอหรือ ประชาสัมพันธ์ ให้กับ ประชาชนตระหนักถึง ปัญหาด้านสุขภาพ ที่เกิดขึ้นในชุมชนและ ร่วมแก้ไขปัญหา - การมีส่วนร่วมของ ชุมชนสำคัญที่สุด คนที่ ทำได้ดีคือ อสม. และ องค์กรชุมชน - ใช้ธรรมนูญตำบล ในการจัดการตนเอง และจัดการความรู้และ พฤติกรรมสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภค 		

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
แนวทางการมีส่วนร่วมในการอภิบาลระบบสุขภาพและอยู่ในระบบ/กลไกด้านสุขภาพทุกระดับขององค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือทิศทาง การพัฒนา (ทุกมิติ) - ใช้กลไก กบจ. หรือภาคประชาสังคมตามช่องทางกฎหมาย โดยการคิดกำหนดกรอบร่วมกันตั้งแต่ต้น - กลไกสภาฯ ทุกพื้นที่เข้าถึงงบประมาณ บ้านพอเพียงและการฝึกอาชีพ - กลไกขบวนองค์กรชุมชนอยู่ในทุกเครือข่าย เป็นการธรรมาภิบาลร่วมกัน - การทำแผนท้องถิ่น/ท้องที่ เป็นระบบ/กลไก 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำกลไกในธรรมนูญตำบล เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเป็นเจ้าของด้วยกัน - ขบวนองค์กรชุมชน--> เห็นปัญหา--> มีเป้าหมาย (แก้ปัญหา)--> เคลื่อนงานเป็นรูปธรรม--> เอาฐานล่างเป็นตัวตั้งตัวขับเคลื่อน--> ชุมชนเป็นแกน ดังนั้นขบวนองค์กรชุมชน = facilitator ในทุกระดับ เชื่อมโยง เชื่อมล่าง - มีส่วนร่วมออกแบบกลไก ตั้งแต่ต้นในทุกระดับ (ชุมชน-ชาติ) 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรแก้กฎหมาย ควรย้ายหน่วยงาน โดยให้แต่ละ รพ.สต. ดำเนินการได้ด้วยตัวเอง - การเลือกคณะกรรมการในพื้นที่ตำบล อาจจะต้องมีการแก้ไข พ.ร.บ. สปสช. ให้สภาฯ มีส่วนร่วมเป็นกรรมการในทุกระดับได้ในพื้นที่/จังหวัดด้วย - สภาองค์กรชุมชน ต้องบูรณาการงานกับศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพชุมชน หน่วย ๕๐(๕) 	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวแทนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกลไก คณะกรรมการกองทุนหรือคณะกรรมการต่าง ๆ ด้านสุขภาพ ต้องมีส่วนที่พอเหมาะกับบริบทของพื้นที่ - ระบบสุขภาพต้องมองตั้งแต่ครรภ์มารดาสู่เชิงตะกอน - ต้องมีแผนและโครงสร้าง หรือการออกแบบของพื้นที่เองด้วย ดังนั้นต้องให้มีแผนแม่บท สปสช. ระดับชาติ และแผนแม่บทระดับตำบลด้วย เพราะบริบท 	<ul style="list-style-type: none"> - สภาองค์กรชุมชนและองค์กรชุมชน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในกลไกพื้นที่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เพื่อส่งปัญหาในระดับพื้นที่ ให้ถึงกลไกหลักประกันสุขภาพระดับจังหวัด - ออกแบบให้องค์กรชุมชน/สภาองค์กรชุมชนเสริมสร้างกลุ่มด้านสุขภาพและพื้นที่วิถีวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น - ควรมีหนังสือจาก สช. แต่งตั้งคณะกรรมการ สช. จังหวัด โดยมีสภาฯ ทุกระดับ

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
	<p>สุขภาพทุกระดับ โดยจะต้องไปอยู่ในส่วนตั้งแต่ท้องถิ่น/ท้องที่อำเภอ เช่น พชอ. และอยู่ระดับจังหวัดทั้ง สปสช. แล้วจะต้องเข้าไปอยู่กลไกระดับภาค/ระดับชาติ โดยใช้กระบวนการและวิธีการต่าง ๆ เช่น กขป.</p> <p>- สภากงค์กรชุมชนกองทุนเครือข่ายสวัสดิการให้ร่วมสร้างไม่ใช่แค่รับรู้</p> <p>- แผนการพัฒนาจังหวัดต้องมีส่วนร่วมของกลไกภาคประชาสังคม</p>	<p>- สภากงค์กรชุมชนต้องกำหนดประเด็นที่จะขับเคลื่อนในเรื่องสุขภาพให้ชัดเจน</p> <p>- จัดระบบกลุ่มองค์กรให้เข้มแข็งชัดเจน</p> <p>มีประเด็นด้านสุขภาวะที่โดดเด่น การทำงานจึงจะเข้มแข็ง</p> <p>- ปรับระเบียบกฎหมายของสภากงค์กรชุมชนให้มีสถานะในการทำงานกับกลไกอื่น ๆ ให้มีกรรมการในทุกระดับและทุกกลไก</p>	<p>- สร้างกลไกการมีส่วนร่วม โดยใช้สภากงค์กรชุมชนระดับตำบลร่วมกับภาคีต่าง ๆ ในระดับตำบล ตั้งเป็นคณะกรรมการในการส่งเสริมสุขภาวะ โดยให้เกิดธรรมาวุสุภาพในระดับตำบล และให้มีตัวแทนระดับตำบล ตั้งเป็นกลไกระดับอำเภอและระดับจังหวัด และปัญหาสุขภาวะที่สำคัญให้กำหนดเป็นวาระระดับจังหวัด</p>	<p>ก็ต่างกัน ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนออกแบบได้เองด้วย</p> <p>- ระบบ ระเบียบโครงสร้างของ สช. เองก็ต้องเอื้อให้มีกลไกสภากงค์กรชุมชนเข้ามาาร่วมด้วย</p>	<p>เข้าร่วม ตามแผนพัฒนามาตรา ๒๑(๔) และมาตรา ๒๗ เป็นต้น</p> <p>- ควรให้องคค์กรชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงสร้างการจัดการระบบสุขภาพในพื้นที่ทุกระดับ โดยรัฐต้องกำหนด เช่น พชต. พชอ. กรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพพระดบตำบล</p> <p>- จัดเวทีนำเสนอให้หน่วยงานรัฐรู้จักสภากงค์กรชุมชนก่อนเพื่อให้สภากงค์กรชุมชนมีส่วนร่วมและ</p>

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
	- ผลักดันให้ขบวนการ ชุมชนมีบทบาทสำคัญ ในกลไกกำหนด นโยบายของพื้นที่/ จังหวัด นโยบาย ระดับชาติ รวมถึง การจัดทำแผนติดตาม แผนนโยบายรัฐ/ ท้องถิ่น				วางแผนการทำงาน ร่วมกัน
ข้อเสนอเชิงนโยบาย ต่อรัฐและภาคเอกชน ในการสร้าง สภาพแวดล้อมให้เอื้อ ต่อระบบสุขภาวะ ชุมชน โดยมี การจัดทำธรรมนูญ สุขภาพระดับพื้นที่	- การเสนอปัญหา ด้านสุขภาพ เข้าที่ประชุมในระดับ จังหวัดและเขต เพื่อแก้ปัญหาในท้องถิ่น ร่วมกัน - การทำธรรมนูญชุมชน ต้องถูกกำหนด จากคนในชุมชน โดยคำนึงถึงบริบท	- หน่วยงานรัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กรมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น วิทยาลัย สาธารณสุข บรรจุ เครื่องมือการพัฒนา ธรรมนูญในระบบ การพัฒนาศักยภาพ บุคลากรขององค์กร ที่ต้องมีและนำไปใช้ได้	- พัฒนาข้อเสนอ เชิงนโยบาย เรื่องการ โยกบ สปสข. ให้ รพ.สต. หรือภาค ประชาชน อสม. สภาฯ ดูแลโดยตรง - สข. ควรออกกฎเกณฑ์ หรือแนวทาง ที่สนับสนุนให้สภาฯ จับมือกับสมาชิก	- ใช้ชื่อธรรมนูญคุณภาพ ชีวิตของคนในชุมชน ท้องถิ่น - ทำแผนระบบสุขภาวะ ชุมชนให้เอื้อ โดยนำ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาวาง และทำแผน แม่บทชุมชน ให้สอดคล้อง โดยต้อง สร้างความเข้าใจ	- รัฐควรกำหนดผังเมือง ให้ชัดเจน - รัฐควรตั้งกองทุน เกษตรอินทรีย์ และ ต้องปกป้องการผลิต แบบเกษตรอินทรีย์ และสนับสนุนชดเชย รายได้ให้กับภาค การผลิตเกษตรอินทรีย์

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
	<p>วิถีวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีธรรมนูญตำบลเป็นเครื่องมือในการที่ให้ชุมชนร่วมกันคิดร่วมกัน กำหนดกติการ่วมกัน ใช้เป็นแนวปฏิบัติของชุมชนเพื่อชุมชนเอง - ไม่ปฏิเสธระบบสุขภาพเดิม แต่ไปเสริมช่องว่างและทำงานไปด้วยกัน - มีข้อตกลงร่วมกันที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่เอื้อให้เกิดสุขภาวะของชุมชน ส่งเสริมให้มีธรรมนูญสุขภาพในทุกระดับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้หน่วยงานรัฐรับข้อเรียกร้องของชุมชน ภายใต้กรอบธรรมนูญไปดำเนินการ - กำหนดเป็นหนึ่งในวาระจังหวัดเพื่อการทำงาน สนับสนุนทั้งคนงบประมาณ และการทำงานบูรณาการ - รัฐและเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาและเป็นเจ้าของธรรมนูญพื้นที่/ประเด็น และนำธรรมนูญที่มีอยู่มาเป็นแนวทางการพัฒนาแผนงานของหน่วยงาน - รัฐสร้างความเป็นเจ้าของธรรมนูญสุขภาพและติดตามการนำไปสู่ 	<p>จังหวัด ในการจัดทำธรรมนูญฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างระบบสุขภาพชุมชน ด้วยธรรมนูญพื้นที่ โดยประสานกับท้องถิ่น และหน่วยงานภาคี ในเวทีระดับตำบล - ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการดูแลและรักษาสุขภาพของตนเอง ด้วยสมุนไพรแพทย์ทางเลือก และให้ความสำคัญกับการจัดทำธรรมนูญสุขภาพของพื้นที่ 	<p>ร่วมกันกับหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก เรื่องสุขภาพให้ชัดเจน กำหนดวางแผนทำร่วมกันต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องวิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ในชุมชนหรือตำบลนั้น ๆ เพื่อนำมาใช้ ออกแบบและพัฒนาการทำงานร่วมกัน- 	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐและเอกชนต้องร่วมรับผิดชอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การจ่ายเงินชดเชย - รัฐจัดตั้งกองทุนจัดเก็บภาษีสารเคมีทุกชนิดและนำมาให้กองทุนสุขภาวะ - ควรมีการจัดทำธรรมนูญที่ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการนำข้อมูล/ปัญหาในพื้นที่มาหาทางแก้ไขร่วมกันในระดับพื้นที่ โดยมีการจัดการทุกมิติของชุมชน

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
	<ul style="list-style-type: none"> - อยากเพิ่มรายหมวด ได้แก่ ภัยพิบัติและโรคระบาดในธรรมนูญชุมชน - ควรจะมีคณะกรรมการกลั่นกรอง เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด - การทำแผนชุมชนท้องถิ่น ต้องตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ - รัฐต้องมีนโยบายในการสนับสนุนให้ธรรมนูญชุมชนในด้านสุขภาพเป็นธรรมนูญที่ถูกต้องตามกฎหมาย - การทำนโยบายที่สอดคล้องของรัฐและ 	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติให้เกิดผลในพื้นที่ - รัฐและเอกชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ มาเป็นเจ้าของธรรมนูญทำธรรมนูญไปด้วยกัน - เชื่อมโยงพี่น้องภาคประชาชนกับกองทุนกลไกในมาตรา ๕๐(๕) - องค์กรตระกูล ส. ควรบูรณาการทำงานร่วมกันก่อน เช่น การสร้างกลไกในพื้นที่ - มีช่องทางให้ชุมชนเข้าถึงข้อมูลเผยแพร่ผลกระทบที่เป็นเชิงบวกหรือเอื้ออำนวยให้ชุมชนเข้มแข็ง 			

ประเด็น	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
	<p>พื้นที่ จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่นโยบาย โดยภาครัฐต้องฟังเสียงของชุมชนด้วย</p> <p>- ควรใช้ข้อมูลจากธรรมเนียมชุมชน เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนระดับท้องถิ่น/จังหวัด/รัฐเพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองกับนโยบายของพื้นที่</p>	<p>- มีชุดข้อมูลที่สามารถใช้งานได้ ผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดได้</p>			